

vtkana tudi v mnoge skupne slovenske strokovne publikacije, ki so izšle v času njegove največje ustvarjalnosti.

Omenjene zasluge dr. Franja Kordiša so bile poudarjene tudi ob podelitvi Jesenkovega priznanja l. 1981, ki ga je dr. Kordiš prejel:

- za zavzeto in uspešno širjenje naravovarstvenih načel pri gospodarjenju z gozdovi,

- za propagiranje in uveljavljanje znanstvenoraziskovalne misli v združenem delu na področju gozdarstva,

- za prizadevno usklajevanje visokošolskega in posebej podiplomskega izobraževanja strokovnjakov z razvojem gozdnega gospodarstva.

Jesenkovo priznanje in naslov doktorja gozdarskih znanosti sta po strokovni plati najvišje priznanje oz. dosežek našega jublanta dr. Franja Kordiša. L. 1980 pa je prejel tudi priznanje kot delavec v kolektivu Soškega gozdnega gospodarstva Tolmin – za uspešno in požrtvovalno delo v delovni organizaciji ter priznanje Skupščine občine Idrija za posebne zasluge pri razvoju občine. Od l. 1983 je častni član društva inže-

nirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije. Dr. Franjo Kordiš je imetnik šestih državnih odlikovanj, izmed katerih je tri prejel med vojno, tri pa po vojni – za zasluge za narod, bratstvo in enotnost ter za delo.

Od l. 1967 do 1975 je bil ljudski poslanec v skupščini Socialistične republike Slovenije.

Veliko zaslug ima dr. Franjo Kordiš tudi zato, ker je vzgajal prenekaterega dobrega gozdarja, saj je mladim imel kaj povedati, imel jih je kaj naučiti. Bil je strog, a pravičen mentor in učitelj mladega rodu.

Po štiridesetih letih vzmetega in uspešnega strokovnega delovanja na Idrijskem, kasneje pa tudi na severnem Primorskem se je dr. Franjo Kordiš kot direktor Soškega gozdnega gospodarstva Tolmin l. 1983 upokojil. Seveda pa ni prenehal s svojim večnim razmišljanjem. Lahkih nog še vedno hodi po domačih pa tudi tujih gozdovih. V njegovem nalivniku je še dovolj črnila, tako da bo gotovo tudi še kaj napisal. Želimo mu še veliko zdravih in uspešnih let.

Ignacij Pišlar

Oxf.: 902.1

Dr. Miran BRINAR – Ob osemdesetletnici

Doktor Miran Brinar – dinamična, vsestransko aktivna osebnost, je slovenski gozdarski javnosti dobro znan, bodisi kot gozdarski strokovnjak, urednik Gozdarskega vestnika ali pa kot avtor številnih objavljenih razprav in člankov. Ob visokem življenjskem jubileju na kratko preletimo njegovo bogato življenjsko pot in se ustavimo ob najpomembnejših strokovnih in s stroko povezanih dejavnostih tega izjemnega gozdarskega strokovnjaka.

Rojen je bil v Postojni leta 1909. Maturiral je v Celju, študij gozdarstva pa je končal leta 1933 v manj kot petih letih na Agronomsko-gozdarski fakulteti v Zagrebu. Doktor-

sko delo je zagovarjal na ljubljanski Biotehnični fakulteti leta 1969. Upokožil se je leta 1973.

Prvih pet let po diplomi je Brinar služboval zunaj Slovenije – v Sandžaku, Sarajevu, Tuzli, Lipovljanih in Spačvi. Leta 1939 je prišel kot referent za gradnje in pogozdovanje na Direkcijo državnih gozdov v Ljubljano. Po zlomu stare Jugoslavije je delal krajši čas v Kočevju in Črnomlju, že septembra l. 1942 pa se je pridružil partizanom. Deloval je v Belokranjskem odredu, pozneje pa je v Glavnem štabu NOV in PO Slovenije vodil artilerijski odsek. Septembra 1944 so majorja Brinarja poklicali v AVNOJ na Vis, kjer je bil pomočnik poverjenika za rude in gozdarstvo. Kmalu zatem je odšel v osvobodjeni Beograd, kjer je bil imenovan za pomočnika ministra za gozdarstvo FLRJ. Leta 1950 je postal direktor Gozdarskega inštituta Slovenije. Po štirih letih je zapustil Gozdarski inštitut in prevzel mesto vodje okrajne uprave za gozdarstvo v Ljubljani – vendar le za dobo desetih mesecev. Po vrnitvi na Gozdarski inštitut Slovenije kot vodja Odseka za gozdarsko genetiko je razvijal živahno raziskovalno dejavnost na tem področju.

Svoje sposobnosti, zanimanje in naravni talent je usmerjal dr. Miran Brinar tudi na področja, ki so z raziskovalnim delom ne- ločljivo povezana: na strokovno revijo Gozdarski vestnik in gozdarsko strokovno terminologijo. Zato lahko Mirana Brinarja predstavimo kot

- odličnega gozdarskega strokovnjaka in raziskovalca,
- urednika gozdarske strokovne revije Gozdarski vestnik in
- eksperta gozdarske strokovne terminologije.

Težišča Brinarjevega raziskovalnega dela so bila:

Proučevanje populacijsko genetskega potenciala drevesnih vrst in gozdnih sestojev Slovenije. Na tem področju je opravil dragoceno pionirsko delo, katerega rezultat je dinamično sestavljen register priznanih semenskih objektov in plus dreves Slovenije. To delo je izhodišče za sodobno semensko in drevesničarsko dejavnost, snovanje hitro rastočih nasadov in semenskih plantaž ter za nadaljnji razvoj populacijsko

genetskega proučevanja. Proučevanju življenjske krize jelke, še zlasti pa raziskovanju bukve, je Brinar posvetil veliko pozornost. O tem priča bogat seznam objavljenih prispevkov. Med drugim je odkrival, analiziral in preizkušal dedne posebnosti jelke, bukve in smreke ter ugotavljal njihovo vrednost. Izreden je Brinarjev prispevek k vsestranskemu razvoju in vzponu gozdarske strokovne revije – Gozdarskega vestnika. Enaindvajset let uredniškega dela, lektorstva, prizadevanj za obstoj gozdarskega glasila, za vedno zahtevnejši nivo objavljenih prispevkov, za afirmacijo in razširjanje glasila v domovini in tujini zgovorno predstavljajo Brinarjevo osebnost v odnosu do stroke, jezika in pisanja sploh.

Tri desetletja in pol je Miran Brinar zbiral in proučeval gozdarsko strokovno terminologijo. Sestavil in objavil je prvi Gozdarski slovar, ki je dragocen pripomoček gozdarskim strokovnjakom in študentom.

Za raziskovalno dejavnost je Miran Brinar dobil eno naših najvišjih znanstvenih priznanj: nagrado Kidričevega sklada. Diplomno Združenja raziskovalnih organizacij za gozdarstvo in lesnoprredelovalno industrijo Jugoslavije pa so mu dali za raziskovalno delo in dejavnost v Sekciji za genetiko in žlahtnjenje gozdnega drevja.

Za strokovno in društveno aktivnost je bila Miranu Brinarju podeljena zlata plaketa Uredniškega sveta Gozdarskega vestnika, imenovan je bil za zaslužnega in častnega člana ZIT GL Slovenije in prav tako ZIT gozdarstva in industrije za predelavo lesa Jugoslavije. Postal je tudi častni član ZIT Jugoslavije.

Miran Brinar je nosilec državnih odlikovanj: reda zasluga za narod III. reda, reda bratstva in enotnosti II. reda, reda za hrabrost in reda dela z zlatim vencem.

Naloge, ki jih je tako pionirsko, zagnano in uspešno opravljal tovariš Brinar, strokovnjaki razvijajo dalje. Z novimi dognanji se oblikujejo nove kvalitete:

- intenzivno se razvija populacijska genetika in genetika drevesnih vrst,
- Gozdarski vestnik potuje na vse celine,
- terminološka komisija s številnimi sodelavci pripravlja razširjen terminološki slovar. Kakšna olajšava, da se lahko oplaja in bogati gozdarsko izrazje ob Gozdarskem slovarju, ki ga je izdelal tovariš Brinar.

Pregled najpomembnejše bibliografije dr. Mirana Brinarja

Samostojne publikacije:

– Navodila o proizvodnji, prometu in uporabi gozdnega semenskega blaga, Ljubljana, Gospodarska zbornica SRS, 1963

– Gozdarski slovar, Ljubljana, ZIT gozdarstva in industrije za predelavo lesa Slovenije, 1970

– Semenski objekti Slovenije, Ljubljana, Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, 1971

– O naših bukovih gozdovih in bukovini, Beograd, Skupnost gozdarskih in lesnoindustrijskih raziskovalnih organizacij, 1968

Razprave in članki:

– Življenjska kriza jelke na slovenskem ozemlju v zvezi s klimatičnimi fluktuacijami, Gozd. V., Ljubljana, 1964, str. 97–144

– Znana in vendar nepriznana dejstva o naši jelki, Gozd. V., Ljubljana, 1967, str. 286–290

– Ein mehrseitig nützlicher spontaner Tannenmutant, XIV. IUFRO Kongress, III. München, 1967

– Propadanje jelke v zadnjem desetletju s posebnim ozirom na ekološke razmere in fluktuacijo klime, Gozd. V., Ljubljana, 1974, str. 1–17

– Primerjalno testiranje jelovih provenienc glede nekaterih fizioloških značilnosti v zvezi s propadanjem jelke na slovenskem ozemlju, Zbornik inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, Ljubljana, 1974, št. 12

– Kakovost jelovega semena v odvisnosti od provenienčnih rastišč in klime, posebno glede na propadanje naše jelke, Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 1976, št. 14

– O divergentnosti nekih fizioloških osobina različnih provenienca jelle, Šumarski list, 1982, str. 207–219

– Vpliv ionizirajočega žarčenja na vitalnost in rastnost nekaterih smrekovih varietet in ekotipov, Zbornik Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, Ljubljana, 1968, št. 7

– Preizkušnja dednih zasnov svojevrstne smrekove izbranke, Gozd. V., Ljubljana, 1972, str. 37–45

– Genetska uslovljenost formi naše smrče, Šumarstvo, 1980, str. 37–51

– Katastrofa v idrijskih gozdovih kot vzpodbuda za raziskovanje o stojnosti bukovih sestojev, Gozd. V., Ljubljana, 1954, str. 3–20

– Naša bukev in naši bukovni gozdovi, Gozd. V., Ljubljana, 1957, str. 193–202

– Die Buchenwälder Jugoslawiens mit besonderem Nachdruck auf die Zustände in Slowenien, Buk ak priemyselna surovina, Slovenska akademija vied, Bratislava, 1960, str. 69–78

– O razvojnem ritmu različnih bukovih provenienc oziroma ekotipov, Gozd. V., Ljubljana, 1963, str. 65–70

– Bukove rase in diferenciacija različkov glede nekaterih fizioloških in tehnoloških lastnosti, Gozd. V., Ljubljana, 1965, str. 257–288

– Nekateri morfološke značilnosti bukve in njihova odvisnost od reliefa in od genetske divergencije, Zbornik Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, Ljubljana, 1968, št. 4

– O ekološki in dedni pogojenosti razhajanja nekaterih morfoloških, fenoloških in anatomskih značilnosti naše bukve, Zbornik Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, Ljubljana, 1972, št. 10

– O razhajanju morfoloških značilnosti bukovih plodov v odvisnosti od ekoloških razmer, Gozd. V., Ljubljana, 1974, str. 360–386

– Kakovost bukovnega semena in razvoj iz njega zrastle mladice v zvezi z nekaterimi značilnostmi provenienčnih rastišč, Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 1975, št. 13

– Načela in metode za izbiro semenskih sestojev, Gozd. V., Ljubljana, 1961, str. 1–20

– O vplivu kolinov na kalitev semena v zvezi z alternacijo nekaterih gozdnih drevesnih vrst, Gozd. V., Ljubljana, 1971, str. 65–83

dr. Sonja Horvat-Marolt